

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-05-29

Vår referens

Christina Ek

Utvecklingssamordnare

christina.ek@malmö.se

Gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter ASN-2024-7368

Sammanfattning

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har behov av att Sveriges kommuner tar ställning till rekommendationen att gemensamt, till SKR, finansiera ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter.

Förslaget omfattar finansiering och medverkan i ledning och styrning av kvalitetsregister som används inom kommunal hälso- och sjukvård, SKR:s stöd till kommunerna gällande uppföljning och analys genom t.ex. brukarundersökningar samt nationell samordning för gemensam utveckling av kommunernas kunskapsstyrningssystem.

Den beräknade kostnaden för Malmö stad baseras på aktuell befolkningsprognos.

Utifrån prognosen uppskattas kostnaden bli 2 624 218 kronor totalt under en fyraårsperiod (år 2025-2028).

Kostnaden fördelas mellan arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden och hälsa-, vård- och omsorgsnämnden utifrån nyttjandegrad av de tjänster på SKR som finansieringen avser.

För arbetsmarknads- och socialnämnden beräknas den totala kostnaden bli cirka 328 026 kronor.

Arbetsmarknad- och socialnämnden föreslås ställa sig positiv till att anta rekommendationen från SKR och åtar sig att tillsammans med funktionsstödsnämnden och hälsa-, vård- och omsorgsnämnden finansiera kostnaden till SKR under fyra år med start år 2025.

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden i Malmö stad antar Sveriges Kommuner och Regioners *Förnyad rekommendation till kommunerna om gemensam finansiering av stöd för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård.*
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig positiv till att gemensamt med funktionsstödsnämnden och hälso-, vård- och omsorgsnämnden finansiera Malmö stads bidrag till SKR:s arbete med ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter samt åtar sig att under fyra år (2025-2028) finansiera 12,5 % av Malmö stads totala kostnad.
3. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till Sveriges kommuner och regioner, funktionsstödsnämnden och hälso-, vård- och omsorgsnämnden.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse - Gemensam finansiering för ett mer samlat system för kunskapsstyrning
- Förslag till yttrande - Gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning inom socialtjänstens verksamheter
- Förnyad rekommendation till kommunerna om gemensam finansiering av stöd för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård
- Förnyad-rekommendation-kunskapsbaserad-socialtjänst-o-halso-och-sjukvard (2)

Beslutsplanering

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2024-06-05

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2024-06-20

Beslutet skickas till

Sveriges kommuner och regioner, funktionsstödsförvaltningen och hälso-, vård- och omsorgsförvaltningen.

Ärendet

Bakgrund

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ska stödja sina medlemmar i arbetet för en jämlik, jämställd och evidensbaserad socialtjänst.

År 2016 upphörde den tidigare statliga finansieringen av flera aktiviteter som SKR bedriver för att stödja medlemmarna i detta. En av anledningarna är att statsbidragen har förändrats från att vara riktade till att vara mer generella. Kommunerna kan själva

prioritera hur dessa medel ska användas t.ex. genom att i samverkan finansiera, driva och förvalta delar av kunskapsstyrningen inom socialtjänsten.

I juni 2016 rekommenderade SKR kommunerna att gemensamt finansiera en stödfunktion på SKR under åren 2017 och 2018. Malmö stad ställde sig positiv till att bidra till finansieringen (STK-2016-833). Under 2019 antog berörda nämnder i Malmö stad en fortsatt gemensam finansiering av SKR:s stödfunktion till och med år 2023 (ASN-2018-22296). Nu har SKR ansökt om fortsatt stöd för åren 2025-2028.

SKR:s förslag på organisering och finansiering av stöd till kommunerna

Det förslag som SKR nu lägger fram och rekommenderar kommunerna att anta, innebär att:

- Kommunerna gemensamt, till SKR, finansierar viktiga förutsättningar för att arbeta evidensbaserat inom området uppföljning och nationell samordning. Kostnaden är maximalt 19,5 miljoner kronor, vilket innebär ca 1,95 kr/invånare i kommunerna. Finansieringen gäller för fyra år (2025-2028).
- Kostnaden fördelas per kommun utifrån beräkningsmodellen för SKR:s medlemsavgift. Medlemsavgiften baseras på befolkningen i respektive kommun. De fyra största kommunerna får en rabatt på tio procent.
- En uttalad avsikt är att finansiering och organisering permanentas, där kommunerna och staten bidrar långsiktigt.

Kommunerna ska meddela SKR sitt ställningstagande till förslaget senast den 30 juni 2024. Om merparten av kommunerna avstår från att anta rekommendationen kan SKR inte säkra att det stöd som de tillhandahåller kommer att kunna erbjudas nationellt framöver.

SKR:s stöd till kommunerna

Staten bidrar med finansiering bland annat via uppdrag till myndigheter som bidrar till utvecklingen av en kunskapsbaserad socialtjänst. Regeringen har aviserat att man ämnar teckna överenskommelser med SKR för att stödja implementeringen av en ny socialtjänstlag samt avsätta medel för kommunernas eget arbete.

Den förnyade rekommendationen avser det stöd som kommunerna ställer sig bakom att bedriva gemensamt och som:

- det är rimligt att SKR hanterar,
- skapar värde när *samtliga kommuner* medverkar,
- behöver samordnas nationellt,
- behöver *bedrivas kontinuerligt och under lång tid* och därmed inte lämpar sig för finansiering genom mer kortvariga lösningar så som överenskommelser
- inte ingår i SKR:s ordinarie medlemsavgift

Arbetet som ryms inom rekommendationen kräver ett långsiktigt åtagande och samarbete mellan kommunerna och SKR. Den förnyade rekommendationen gäller under åren 2025-2028. Nedan beskrivs de områden som ingår.

Uppföljning och analys

Nationella kvalitetsregister

Kvalitetsregister är en källa för uppföljning av kvalitet och effektivitet inom kommunernas hälso- och sjukvård och en viktig del av kunskapsstyrningen. De kvalitetsregister som används av kommunerna idag är Senior alert, Svenska palliativregistret, BPSD-registret, SveDem och Rikssår.

SKR:s stöd underlättar administration både för berörda register och kommunerna som på detta sätt slipper skriva enskilda avtal med varandra. Det pågår också utvecklingsarbete med automatiserad informationsöverföring mellan register och verksamhetssystem.

Beräknad kostnad årligen: 10 miljoner kronor inklusive utveckling.

Nationella brukarundersökningar

Brukarundersökningar är en källa till information om hur brukarna upplever kvaliteten i verksamheterna, och används som ett kunskapsunderlag för utvecklings- och förbättringsarbete.

Följande brukarundersökningar samordnas av SKR:

- Placerade barn och unga
- Myndighetskontakten inom Individ- och familjeomsorg
- Myndighetskontakten inom funktionshinderområdet
- Utförarverksamheter inom funktionshinderområdet

Det pågår också utveckling av nya brukarundersökningar utifrån de behov som kommunerna har angett och önskar:

- Öppna insatser inom social barn- och ungdomsvård

SKR:s stöd omfattar att upphandla en gemensam undersökningstjänst för att underlätta genomförandet samt kvalitetssäkring. Kostnader för förvaltning, samordning, stöd till användarna och utveckling av brukarundersökningarna ingår. Resultaten presenteras i databasen Kolada samt till anmälda verksamheter. SKR stödjer också kommunerna med analys av resultat.

Beräknad kostnad årligen: 2,5 miljoner kronor inklusive utveckling.

Stöd för individbaserad systematisk uppföljning (ISU)

Individbaserad systematisk uppföljning (ISU) innebär att beskriva, mäta och dokumentera enskilda personers problem/behov, insatser och resultat och sammanställa informationen på gruppnivå för att ge kunskap om och underlag för utveckling av verksamheten och dess kvalitet. ISU är en central del av socialtjänstens omställning till att bli mer kunskapsbaserad, i enighet med förslagen i ny socialtjänstlag.

SKR stödjer arbetet genom samordning med nationella och regionala aktörer, utbildningar, nätverk och stödmaterial.

Beräknad kostnad årligen: 2,5 miljoner kronor.

Samordning av kommunernas medverkan i Nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård

Regionerna har gått samman och fattat beslut om att gemensamt långsiktigt delta i, stödja och finansiera en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning ”Nationellt system för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvården”. Strukturen bygger på nationella programområden (NPO) som leder kunskapsstyrningen inom sina respektive områden. Det finns 26 NPO, varav kommunerna medverkar i sex (barn och ungas hälsa, psykisk hälsa, primärvård, äldre och palliativ vård, rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin samt levnadsvanor).

SKR:s stöd består av att stödja och utveckla kommunernas medverkan.

Beräknad kostnad årligen: 1 miljoner kronor.

Nationell samordning

Ovanstående aktiviteter samordnas och hålls samman av ett kansli på SKR. Kansliet faciliterar även flera andra strategiska nätverk och grupperingar för utveckling och stöd för en kunskapsbaserad socialtjänst som till exempel Nationell samverkansgrupp för kunskapsstyrning i socialtjänsten (NSK-S).

Beräknad kostnad årligen: 3,5 miljoner kronor.

Resultat av SKR:s arbete inom området

Brukarundersökningarna har gett ett hundratal kommuner förutsättningar att bedriva förbättringsarbete utifrån jämförbara mått och ny kunskap om hur brukare upplever kvaliteten i verksamheterna.

NSK-S har inlett ett arbete med att kartlägga kommunernas behov av kunskapsstöd och har påverkat de statliga myndigheternas arbete med kunskapsstyrning. NSK-S har även samverkat med landsting och regioner i kunskapsstyrningsfrågor inom områden där kommuner och landsting/regioner behöver agera gemensamt t.ex. psykisk hälsa.

Förvaltningens överväganden

Samtliga tre socialnämnder i Malmö stad drar nytta av de nationella stödfunktionerna som idag finns på SKR. SKR spelar en viktig roll i kommunernas utvecklingsarbete. Genom samordning på nationell nivå blir utvecklingsarbetet mer effektivt och ger en mer jämlik socialtjänst i Sverige. Samordningen ger även fördelar beträffande kunskapspridning mellan kommunerna. SKR:s arbete med stöd i utvecklingen av NSK-S, programråd och kompetensgrupper är en förutsättning för att Sveriges kommuner ska kunna bedriva en gemensam och kvalitativ kunskapsstyrning. Genom NSK-S sammansättning kan kommunernas behov, kunskap och kompetens på ett systematiskt sätt nå de statliga myndigheterna och påverka kunskapsstyrningens form och innehåll.

I Malmö stad deltar arbetsmarknads- och socialförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen årligen i de nationella brukarundersökningarna inom respektive verksamhetsområde. Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen använder de nationella kvalitetsregisterna.

En fortsatt finansiering är av vikt för att fortsätta att utveckla kunskapsstyrning, kvalitetsregisterna och brukarundersökningarna för kunskapsunderlag till kvalitetsutveckling och förbättringsarbete i verksamheterna.

Förslagets ekonomiska konsekvenser för Malmö stad

Kostnaden avser fyra år (2025-2028). Kostnaden fördelas utifrån befolkningen i respektive kommun, vilket är samma beräkningsmodell som SKR:s medlemsavgift. De fyra största kommunerna får en rabatt på 10 procent.

Den beräknade kostnaden för Malmö stad baseras på aktuell befolkningsprognos och uppskattas utifrån den att bli 2 624 218 kronor totalt.

	År 2025	År 2026	År 2027	År 2028	
Befolkningsprognos	368 867	372 235	375 413	378 766	
Finansiering					Totalt
Avgift 1,95 kr/inv/år	719 291	725 858	732 055	738 594	2 915 798
Rabatt 10%	- 71 929	- 72 586	- 73 206	- 73 859	- 291 580
Totalt	647 362	653 272	658 850	664 734	2 624 218

Malmö stads kostnad till SKR finansieras av de tre socialnämnderna gemensamt. Kostnaderna fördelas mellan nämnderna utifrån hur de olika förvaltningarna använder de tjänster som ska finansieras på SKR. SKR behöver 19,5 miljoner kronor per år

Ca 55 procent (10 miljoner kronor) av medlen som SKR behöver avser finansiering av de kvalitetsregister som används inom kommunal hälso- och sjukvård. I Malmö stad är det bara HVOF som använder dem. Resterande 45 procent (ca 9,5 miljoner kronor) finansierar tjänster som samtliga tre förvaltningar använder.

Kostnadsfördelningen föreslås följa tidigare avtalsmodell, där hälsa-, vård och omsorgsnämnden finansierar 75 procent av Malmö stads totala kostnad och arbetsmarknad- och socialförvaltningen samt funktionsstödsförvaltningen finansierar 12,5 procent vardera.

	År 2025	År 2026	År 2027	År 2028	Totalt
HVOF 75 %	485 521	489 954	494 137	498 550	1 968 162
ASF 12,5 %	80 920	81 659	82 356	83 091	328 026
FSF 12,5 %	80 920	81 659	82 356	83 091	328 026
Totalt	647 361	653 272	658 849	664 732	2 624 214

En gemensam skrivelse till SKR

Varje nämnd beslutar om ställningstagandet till SKR:s rekommendation och sin del av kostnaden. Beslut fattas av FSN 2024-05-27 och HVON 2024-05-24.

Malmö stads tre socialnämnder skickar ett gemensamt yttrande till SKR. Yttrandet meddelar Malmö stads ställningstagande till rekommendationen samt åtagande kring finansiering.

ASN ansvarar för att sammanställa och skicka yttrandet till SKR.

Ansvariga

Madeleine Moberg Enhetschef

Truls Hallin Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef